

Obecné zásady pro zpracování „Plánu ochrany při ohrožení nebezpečnou látkou“

Obecné zásady jsou určeny pro významné objekty v zónách ohrožení nebezpečných látek pro zpracování tzv. „Plánu ochrany při ohrožení nebezpečnou látkou“. Významnými objekty jsou budovy organizací, institucí a úřadů, ve kterých se předpokládá zvýšená koncentrace osob, nebo jinak významných organizací (např. školská, zdravotnická a sociální zařízení, správní úřady, ubytovací zařízení, poskytovatelé služeb). Významné objekty v zóně ohrožení nebezpečnou látkou jsou Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje zahrnutý do Havarijního plánu Moravskoslezského kraje nebo do vnějšího havarijního plánu. Zahrnutím do těchto plánů, v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb., vyplývají provozovatelům významných objektů povinnosti k zajištění ochrany osazenstva (zaměstnanci, návštěvníci, klienti, hosté, pacienti, žáci, studenti apod.) před toxickým působením nebezpečných látek.

Činnosti pro zajištění ochrany osazenstva významných objektů:

1. Informování o havárii

Varování o havárii je zajištěno prostřednictvím sirén signálem „všeobecná výstraha“ – kolísavý tón po dobu 140 sekund + verbální informace o žádoucím chování. Dále pak přímo telefonátem z krajského operačního a informačního střediska IZS na telefonní číslo provozovatele významného objektu poskytnuté Hasičskému záchrannému sboru Moravskoslezského kraje pro účely vyrozumění.

2. Vyčlenění místnosti pro ochranu osob

K zajištění ochrany osazenstva významného objektu před působením nebezpečné látky je vhodné vyčlenit místnost (místnosti) pro ochranu osob. Jedná se o vhodnou místnost určenou k ochraně osob osazenstva významného objektu v případě úniku nebezpečné látky, která má dostatečnou kapacitu. Při havárii je zakázáno vycházet ven z budov a opouštět místnost k ochraně osob.

Místnost musí být v budově situována na odvrácené straně od místa úniku nebezpečné látky, pokud možno ve vyšších patrech budovy, nikdy ne ve sklepních prostorech. Pro zajištění funkce k zabezpečení ochrany osob musí mít zavřená a utěsněná okna, dveře a další otvory, kterými by mohla nebezpečná látka do místnosti pronikat (např. ústí ventilace a klimatizace). Utěsnění starších oken a dveří lze provést např. přelepením vhodnou lepicí páskou či utěsněním textiliemi.

Vhodnými prostorami k ochraně osob jsou zasedací místnosti, tělocvična, větší kancelář apod.

3. Zajištění trvalého příjmu telefonních hovorů

Významné objekty v zónách ohrožení jsou v případě havárie telefonicky informovány prostřednictvím krajského operačního a informačního střediska IZS. K zajištění přijetí dalších informací o havárii, včetně informace o ukončení havárie, je nutné zajistit trvalý příjem telefonních hovorů na telefonním čísle, které provozovatel významného objektu sdělí pro tyto účely krajskému operačnímu a informačnímu středisku IZS při vyrozumění o havárii.

K zajištění příjmu telefonních hovorů je vhodné přijímat hovory na vrátnici nebo v místnosti vyčleněné pro ochranu osob nebo v jiných prostorech, ve kterých je personálně zajištěn trvalý příjem těchto hovorů. Z telefonního čísla, které slouží k příjmu telefonních hovorů je zakázáno v době havárie zbytečně telefonovat.

V případě zdravotních potíží osazenstva významného objektu je nutné volat tísňovou linku 155, v případě jiných závažných důvodů volat tísňovou linku 150.

4. Uzavření budovy

V případě úniku nebezpečných látek je povinností provozovatele významného objektu zajistit vstup do objektu uzavřením budovy (vrátnice, brány, vstupních dveří apod.). Všichni provozovatelé objektů, u kterých to umožňuje jejich charakter a organizace práce,

Obecné zásady pro zpracování „Plánu ochrany při ohrožení nebezpečnou látkou“

mají dále povinnost vpustit na vyžádání dovnitř k zabezpečení ochrany v budovách náhodné kolemjdoucí, neohrozí-li svou vlastní bezpečnost.

5. Zajištění varování osazenstva významného objektu

Po přijetí informace o ohrožení únikem nebezpečné látky je povinností odpovědné osoby (např. vedoucí zaměstnanec, vrátný) zajistit varování osazenstva významného objektu. Varování může být realizováno osobně, prostřednictvím telefonů, místního rozhlasu apod. Varování zaměstnanci musí být seznámeni s plánovanými opatřeními pro případ úniku nebezpečné látky (např. uzavření oken a dveří na svém pracovišti, přesun do místnosti pro zabezpečení ochrany, příprava prostředků improvizované ochrany).

6. Zajištění opatření k ochraně osob v budovách

Na pracovištích musí být stanoveni pracovníci odpovědní za realizaci opatření k ochraně osob v budovách. Tito zaměstnanci odpovídají za uzavření a utěsnění oken a dveří a dalších otvorů, kterými by mohly nebezpečné látky vnikat do budov, včetně vypnutí klimatizací a ventilací a utěsnění jejich ústí.

Je-li to vzhledem k povaze významného objektu možné, je vhodné, aby každý pracovník odpovídal za svou kancelář, učebnu apod., a odpovědnosti za uzavření a utěsnění dalších prostor byly předem rozděleny.

7. Kontrola pracovišť

Vedoucí pracovníci nebo jiní pověřeni zaměstnanci jsou odpovědní za kontrolu realizovaných opatření k ochraně v budovách. Po varování osazenstva významného objektu jsou povinni projít prostory a zkontrolovat, zdali se všichni ukryli v místnostech určených pro ochranu osob a zda-li byla realizována opatření k ochraně v budovách.

8. Zajištění opatření improvizované ochrany obličeje a dýchacích cest

Vedoucí pracovník odpovídá za provedení improvizované ochrany. K ochraně dýchacích cest je vhodné použít navlhčenou tkaninu (např. plenu, kapesník); v případě úniku amoniaku navlhčenou v roztoku kyseliny octové, při úniku chlóru navlhčenou v roztoku kyseliny citrónové, v ostatních případech navlhčenou ve vodě. K ochraně očí (v případě úniku amoniaku a chlóru) je vhodné použít uzavřené brýle nebo překrýt vrchní část hlavy včetně očí průhlednou folií (mimo dýchací cesty).

Každý zaměstnanec je povinen zajištěné prostředky improvizované ochrany v případě pokynu nebo obtíží použít.

9. Odvolání opatření

O ukončení havárie a odvolání opatření k ochraně osazenstva objektu bude provozovatel informován telefonátem z krajského operačního a informačního střediska IZS na telefonní číslo provozovatele významného objektu poskytnuté Hasičskému záchrannému sboru Moravskoslezského kraje.

10. Dekontaminace

Po odvolání opatření je vhodné (zejména při pocitech svědění apod.) provést dekontaminaci povrchu těla osprchováním a převlečením se do čistého oblečení. Použité oblečení je v tomto případě nutné uzavřít do igelitového pytle. Kontaminované oblečení lze dekontaminovat důkladným vypráním ve vodě (nejlépe v pračce).

Havarijní připravenost

K zajištění havarijní připravenosti jsou vedoucí zaměstnanci povinni seznámit své podřízené a osazenstvo významného objektu s obecnými zásadami a režimem ochrany pro ohrožení nebezpečnou látkou. Vhodná frekvence školení je min. jedenkrát ročně. Teoretickou přípravu je vhodné ověřovat nácvikem.